

KOMISSION PÄÄTÖS,
annettu 20 päivänä joulukuuta 2010,
maatalousmaan hankintaa Unkarissa koskevan siirtymäkauden pidentämisestä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2010/792/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltaan, Puolan, Slovenian ja Slovakian liittymissopimuksen,

ottaa huomioon Tšekin, Viron, Kyproksen, Latvian, Liettuan, Unkarin, Maltaan, Puolan, Slovenian ja Slovakian liittymisasiakirjan ja erityisesti sen liitteessä X olevan 3 luvun 2 kohdan,

ottaa huomioon Unkarin esittämän pyynnön,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Vuoden 2003 liittymisasiakirjan mukaan Unkari voi liittymisasiakirjassa määrätyn edellytyksen kieltää luonnollisilta henkilöiltä, jotka eivät asu Unkarissa tai jotka eivät ole Unkarin kansalaisia, sekä oikeushenkilöiltä maatalousmaan hankinnan seitsemän vuoden ajan liittymisen jälkeen 30 päivään huhtikuuta 2011 asti. Tämä on väliaikainen poikkeus Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 63–66 artiklassa määrätystä pääoman vapaasta liikkuvuudesta. Tätä siirtymäkautta voidaan vielä pidentää vain kolmella vuodella.
- (2) Unkari pyysi 10 päivänä syyskuuta 2010, että maatalousmaan hankintaa koskevaa siirtymäkautta pidennettäisiin kolmella vuodella.
- (3) Siirtymäkauden tärkein peruste oli tarve suojata maataloustoiminnan sosiaalitaloudellisia edellytyksiä Unkarin siirryttyä sisämarkkinoille ja yhteisen maatalouspolitiikan soveltamiseen. Sen tavoitteena oli erityisesti ratkaista ongelmat, joita maatalousalalle mahdollisesti aiheutuu maatalousmaan hankinnan vapauttamisesta ja siitä, että maan hinnat ja tulot olivat Unkarissa aluksi huomattavasti al-

haisemmat kuin Alankomaissa, Belgiassa, Espanjassa, Irlannissa, Italiassa, Itävallassa, Kreikassa, Luxemburgissa, Portugalissa, Ranskassa, Ruotsissa, Saksassa, Suomessa, Tanskassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa, jäljempänä 'EU-15-valtiot'. Siirtymäkauden tarkoituksena oli myös helpottaa yksityistämistä ja maatalousmaan palauttamista viljelijöille. Komissio korosti jo 16 päivänä heinäkuuta 2008 antamassaan kertomuksessa "Maatalouskiinteistöjen hankintaa koskevien vuoden 2003 liittymissopimuksessa vahvistettujen siirtymätoimenpiteiden uudelleentarkastelu" ⁽¹⁾, jäljempänä 'väliarviointi', miten tärkeää on saattaa tämä politiikka päätökseen ennen suunnitellun siirtymäkauden päättymistä.

- (4) Vaikka maan hinnat ovat Unkarissa lähentyneet Euroopan unioniin liittymisen jälkeen EU-15-valtioiden hintoja, maan keskimääräiset hinnat ovat Unkarin toimittamien tietojen mukaan edelleen 3–20 kertaa alhaisemmat. Vaikkei maan hintojen odotettukaan muuttuvan täysin yhtenäisiksi eikä tätä edes pidetty edellytyksenä siirtymäkauden päättämiseksi, Unkarin ja EU-15-valtioiden hintojen väliset huomattavat erot voivat edelleen estää hintojen lähentymistä. Myös erot maataloustyöntekijöiden ja viljelijöiden tuloissa kapenivat Unkarin ja EU-15-valtioiden välillä, mutta eroa on edelleen. Lisäksi Eurostatin tietojen mukaan Unkarin maatalousala on viime aikoina kärsinyt suhteellisen voimakkaasti maailmanlaajuisesta rahoitus- ja talouskriisistä, sillä maatalouden reaalityöt työntekijää kohden alenivat unionin jäsenvaltioista eniten juuri Unkarissa vuonna 2009 (Unkarissa alennus oli noin 30 prosenttia, kun unionin keskiarvo oli noin 12 prosenttia). Alempien tulojen lisäksi luottoehdot ovat Unkarissa heikommat kuin useimmissa EU-15-valtioissa sekä nimelliskorkojen että viljelijöille annettavien luottojen määrän osalta. EU-15-valtioiden uskottiin avaavan uusia rahoituslaitoksia Unkarissa sen liittyttyä unioniin, mutta rahoitus- ja talouskriisi on jarruttanut tätä.
- (5) Vaikka palauttamisprosessi on edennyt siirtymäkaudella, se on kohdannut vaikeuksia erityisesti vuodesta 2008 alkaen eikä sitä ole sen vuoksi saatu vielä päätökseen. Maatalousmaan yksityistäminen on edennyt vastaavalla tavalla. Se, että omistusoikeuksista ei ole varmuutta ja viljelijöiden luotto- ja vakuutuslaitokset ovat kehittymättömiä, heikentää Unkarin maatalousmaamarkkinoita entisestään ja haittaa yhä niiden toiminta.

⁽¹⁾ KOM(2008) 461 lopullinen, 16. heinäkuuta 2008.

- (6) Tässä tilanteessa voidaan yhtyä Unkarin viranomaisten esittämiin näkemyksiin ja olettaa, että rajoitusten poistaminen 1 päivänä toukokuuta 2011 lisääi maan hintoihin kohdistuvaa painetta Unkarissa. Kun otetaan huomioon osallistujien suuri lukumäärä, liittymisestä alkaen lähes muuttumaton maatalousmaamarkkinoiden erittäin pirstoutunut omistajuusrakenne ja laajalle levinnyt maanvuokraus, on todennäköistä, että vaikutukset kohdistuisivat todennäköisesti koko alaan. Sen vuoksi vaarana on, että Unkarin maatalousmarkkinat häiriintyisivät vakavalla tavalla siirtymäkauden päättyessä.
- (7) Sen vuoksi liittymisasiakirjan liitteessä X olevan 3 luvun 2 kohdassa määrättyä siirtymäkautta olisi pidennettävä kolmella vuodella.
- (8) Jotta markkinoiden vapautumiseen voitaisiin valmistautua täysimääräisesti, on edelleen erittäin tärkeää pyrkiä myös nykyisissä vaikeissa taloudellisissa olosuhteissa parantamaan viljelijöiden luotto- ja vakuutuslaitoksia sekä maatalousmaan palauttamista ja yksityistämistä siirtymäkaudella, kuten väliarviointissa jo todettiin.
- (9) Ulkomaisen pääoman virtaaminen Unkarin maatalousmaamarkkinoille saattaa myös hyödyttää niitä. Kuten väliarviointissa korostetaan, maatalousalaaan tehtävillä ulkomaisilla investoinneilla olisi myös merkittäviä pitkän ai-

kavälin vaikutuksia pääomanlisäykseen ja taitotietoon, maamarkkinoiden toimintaan ja maatalouden tuottavuuteen. Ulkomaista omistusta koskevien rajoitusten asteittainen lieventäminen siirtymäkaudella valmistaisi myös markkinoita täyteen vapauteen,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Pidennetään liittymisasiakirjan liitteessä X olevan 3 luvun 2 kohdassa tarkoitettua Unkarin maatalousmaan hankintaa koskevaa siirtymäkautta 30 päivään huhtikuuta 2014.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 20 päivänä joulukuuta 2010.

Komission puolesta
José Manuel BARROSO
Puheenjohtaja